

AGRU IN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplimentul Organului „Dumineca”.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca”.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca”.

Din discursul Dlui Dr. Ioan Ossian director de liceu rostit la congresul general al Agru-lui în Șimleu.

Am ferma credință, că precum dintre toate instituțiunile sociale singur biserica catolică a supraviețuit revoluției franceze, care a șters totul, care a schimbat concepții seculare, care a năruit instituțiuni, ce păreau de nebiruit, așa și astăzi biserica catolică va eși învingătoare din acest chaos moral, social și economic și din nou va binemerita dela omenire, ca și în atâtea rânduri în cursul nesfârșitelor veacuri ale existenței sale. Cu singura condiție, ca biserica noastră să dispună cât mai neîntârziat de o oștire disciplinată și ineztrată cu întreg armamentul intelectual și moral. Aceasta oștire va trebui să fie disciplinată, cum disciplinați au fost până la anihilarea propriei lor ființe, franciscanii și dominicanii din veacul XXII; disciplinată, cum disciplinați au fost Jesuiții, cari au scăpat biserica din presiunea ucigătoare a protestantismului; disciplinată, cum disciplinați au fost Congreganiștii și Misionarii veacu-

lui trecut, având o singură dorință, un singur scop, spre care vor tinde zi și noapte: apărarea bisericei lor și prin ea mântuirea culturii și a civilizației omenesti, amenințate de o nouă barbarie.

Oștirea aceasta pe lângă că va dispune de arsenalul moral al disciplinei de fier, al curățeniei trupești și sufletești, al renunțării la bani și bogății în sens cotidian, al dragostei nelimitate față de oameni, ea va trebui să dispună de un arsenal științific foarte mare. Ea va trebui să cunoască întreaga forță intelectuală a dușmanilor bisericei, ca să poată lua lupta cu ei. Ea va fi evoluționistă, dar în sens catolic; ea va fi haekeliană, dar în înțeles catolic; ea va fi marxistă, dar după preceptele sfântului Părinte; ea va căuta „Übermensch-ul”, supraomul, dar nu în atmosfera rece și nu pe piscurile izolate ale lui Nietzsche, ci în faldurile sufletului omenesc din palate și din colibe, din burghezime și proletariat.

Acest ostaș catolic deapururi va avea înbrăcată zala cunoștințelor, pe care în fiecare zi o va complecta și lustrui cu noi și noi cunoștințe, atât eclesiastice cât și profane. Și acești ostași catolici, fie ei răzlețiți la țară, ca preoți sau misionari, fie grupați la orașe,

fie ei pe anvonul unei strălucite catedrale, sau conferențieri ai unui public select, sau redactorii unui mare ziar catolic românesc, sau oratori la o întrunire populară, sau la tribuna parlamentului, ei deapauri vor sta cu ochii ațintiți spre Roma.

Și din cine se va compune această oștire a lui D-zeu? Cine vor fi combatanții aceștia, poate proslăviți, poate huiduiți și batjocoriți, plini de mărire internă și poate plini de noroiu extern, dar în tot cazul soldați credincioși?

Aceia pe cari însuși Mântuitorul i-a desemnat ca ostași și conducători ai obștei: episcopii, preoții și călugării.

Eu am toată stima și venerațiunea față de preoții noștri, urbani și rurali, admir eforturile, pe cari ei le fac pentru apărarea fortărețelor catolice, admir măreția și abnegația luptelor din trecut întru susținerea ființei noastre etnice, dar nu-mi pot ascunde convingerea, că lupta dintre catolicism și dușmanii lui nu curge cu arme egale. Pe deoparte stă tabăra înzestrată cu întreg aparatul științific, cu o presă puternică, cu oratori și conferențieri ireproșabili, cu o propagandă bine organizată, cu mii și mii de pamflete cărți reviste, ziare, cu o massă organizată, animată, hotărâtă și gata de luptă, pe de alta parte stă masa catolică românească indiferentă, quasi fascinantă, sub conducerea unei preoțimi necăjite, sărace, cuprinsă la tot pasul de grija zilei de mâine și a bucatei de pâine pe care să o pună în gura copiilor săi, anemică, descurajată de curente subversive apărute în mijlocul propriilor credincioși, (cu o pregătire intelectuală insuficientă sau în cel mai bun caz necorespunzătoare împrejurărilor sociale de azi.)

Călugării noștri deasemeni nu stau mai bine. Pe lângă că nu dispunem de un ord călugăresc crescut anume pentru o propagandă catolică în înțeles modern, ei sunt puțini și numai rareori zărim în mijlocul obștei câte unul, care să verse asupra noastră lumina și căldura sufletului său bogat în cunoștințele câștigate cu truda nopților de veghe. Călugării pe cari îi avem, duc mai mult

o viață izolată contemplativă: ori azi avem nevoie de călugări activi în societate, în lume și în turma cuvântătoare.

Este admirabilă inițiativa, care a chemat la viață AGRU-I, Asociația Generală a Românilor Uniți, mobilizând forțele intelectuale și morale ale românilor catolici, dar modesta mea părere este, că această asociație, oricât ar fi ea de bine organizată, va fi numai un cadru auxiliar pe lângă cadrul adevăraților combatanți, cari prin însăși chemarea și profesiunea lor nu pot fi alții decât episcopii, preoții și călugării.

Deci toată grija noastră, a păstorilor și păstoritilor, trebuie să se îndrepte asupra recrutării, creșterii, instruirii și formării acestor cadre de combatanți, în sufletul și în mâna cărora zace soarta de mâine a catolicismului românesc. Reușita întregii propagande catolice depinde de acești ostași de grea armatură intelectuală și morală, de acești „triarii“ ai legiunilor catolice.

Trei arme va avea această oștire a Domnului. Disciplina, știința și libertatea. Disciplina și știința se vor câștiga printr'o creștere și instrucție teologică modernă, adaptată proporțiilor luptei care se dă; iar libertatea se va câștiga prin introducerea celibatului preoților din parohiile urbane și a centrelor de plase. Câte și trei vor forma desigur obiectul unor largi și minuțioase discuții și studii din partea factorilor competenți. Noi de această dată numai ideile le sugerăm.

Invățământul secundar va concurge și el la pregătirea acestei renașteri sufletești, a acestei lupte pentru mântuirea omeniței din chaosul barbariei, care o pândeste, prin creșterea morală și prin instruirea creștinească a tineretului, din rândurile căruia vor ieși elementele, cari vor forma aceea oștire a Domnului, despre care am vorbit.

Casieria Agru — Sighet chitează cu mulțumită suma de Lei 100 primită drept taxă de membru dela Dl. Ștețiu Ioan I. Gh. g. p. De ar urma și alții acest gest laudabil.

